

Library of Congress
Washington, D. C.
FOREIGN EDITION
AGE ONLY

VESTI IZ SLOVENIJE

RIZEVA POLJA V SLAVONIJI. — Slavonija, del Hrvaške, je znana po svojih obširnih poljih krompirja. Sedaj pa skušajo v Slavoniji zažeti tudi z rižem. Prve poskuse so napravili pri Daruvaru na nekdanjem gospodarstvu "Končanica." Letos so posejali 14 oralov, mislijo pa posejati vedno več površine. Jugoslavija je doslej pridelavala riž samo v Makedoniji. Bilo ga je premalo za domačo porabo in so ga vedno uvažali. Trdijo, da je riž z novih slavonovskih polj enako dober kot macedonski.

PRIDELOVANJE MAK ZA OPIJ je gotovo ena najbolj zanimivih panog jugoslovskega gospodarstva. Makedonija je dežela maka, iz katerega dobivajo zdravilni opij. Okrog Štipa, Kočan, Velesa in Strumice so ogromna polja maka. Ko v južni vročini in ob pomanjkanju vode vsa okolica izgleda kakor puščava, se svetljuje v soncu pisana makova polja. Ko napravi mak glavice in ko so te še polne belega soka, tedaj se začne delo makedonskega kmeta. Te zelene glavice malo narežejo in iz rane začne polzeti sok, ki se polagoma strdi. Kmetje gredo in ta strjeni sok postržejo. Spretrost kmetova mora najti pravi čas za te zarezke. Paziti mora, da mu dež ponovno ne odnese dragocenega soka. Makedonski kmet mora dobro znati svoje delo.

Ta dragoceni pridelek je kmet potem prodal v Skoplje trgovcem, ki so ga skušali po svoje ogoljufati. Potem pa je šla ta dragocennost v svet na svetovni trg in v delavnice, kjer so iz tega pobrali čisti opij. Makedonija je bila najvažnejši producent opija v celi Evropi.

BOJ KMETA PROTI DRŽAVI se je začel tudi na tem polju. Čeprav so bili Makedonci proti stari Jugoslaviji, radi maka in opija jim je bila ljuba kot nova. Nova Jugoslavija je zahtevala, da morajo prodati ves pridelek njej, to je njenemu zdravstvenemu ministru. Jugoslavija je Rusiji že prvo leto obljubila, da ji proda 10.000 kilogramov pridelka za opij. Radi odpora makedonskega kmeta, tega ni moglo izpolniti. Kmet je raje prodal pod roko raznim tihotapcem, ki so plačali tudi desetkrat več kakor pa država. Prihodnje

leto je država nastopala bolj strogo; stražniki so bili po vseh vaseh, toda kljub temu je šlo po raznih potih mnogo tega dragocenega strupa v tujino mimo državne blaginje.

V SKOPLJU, GLAVNEM MESTU MAKEDONIJE, ima država tovarno, kjer predelavajo kmečki pridelek v čisti opij. Delavci te tovarne so kakor jetniki. Nikamor ne smejo iz harka, ki so zanje postavljene. Kadar gre kdo vendarle domov, ga temeljito preiščejo, da ne bi odnesel opija tihotapcem.

TIHOTAPSTVO SE CVETE. — Tihotapci z opijem še vedno služijo. Prenašajo to dragoceno stvarino večinoma na Grško. Najljubša pot je skozi kraje, kjer se grški uporniki bore proti grškim četam že dve leti in kjer se bodo borili, dokler bo Grčija dobivala ameriški denar za to vojskovanje. Ko gre iz Jugoslavije ali iz bližnje Albanije orožje čez mejo, gre zraven tudi opij.

IZPOVEDI PRI SODIŠČIH v Jugoslaviji pričajo, da tudi policija uporablja opij. Nemogoče je skoro misliti, da bi bile ne- (Dalje na 3. strani)

IZ RAZNIH NASELJIN
WILLARD, Wis. — Prav resno je zbolela Mrs. Ursula Champana. Odpeljali so jo v bolnišnico v Marshfield.
V bolnišnico so bili odpeljani tudi Tomaž Požega, ki se je pa že povrnil domov in zdravje se mu polagoma vrača.
Na bolniški postelji se nahaja Mrs. Mary Tolani. Oslabljenost srca.
Bolani je tudi Frank Merlak; že dije časa se nahaja na bolniški postelji.
V bolnišnico je moral Louis Arch. Pravijo, da je njegovo stanje nevarno.
Naš č. p. Odilo je odšel v Detroit, kjer bo vodil sv. Misijon. Sem na Willard pa je prišel č. p. Medic iz Lemonta, ki ga bo nadomestoval.
Lovci, ki so šli na srnjake, se nič kaj ne pohvalijo. Je bilo "jagrov" preveč, srnjakov pa premalo. Pozdrav vsem naročnikom Ludwig Perushek, zast.

Tri na dan

Neki Anton Zornik iz Herminie, Pa. ugotavlja v Prosveti: "Ako bi ne bili Rusi ustavili nastavov in jih temeljito porazili, bi najbrže danes tudi v Ameriki ječali pod nacifašistično peto."

Nikjer ne vidimo kakega priznanja Ameriki, brez katere pomoči bi bil Hitler marsičaj z bando preko vse Rusije in Sibirije do Vladivostoka. Vsi milijoni dolarjev iz Amerike, seveda, ne štejejo nič. Vsi tanki, etala, razna vozila in milijoni funtov živeža iz Amerike, to vse ni nič. Rusi so ustavili Nemce z golimi rokami, kakopak.

Ali ni sramota, da ljudje, ki žrejo ameriški kruh, uživajo tukaj vso svobodo, tako očitno zaničujejo, milo rečeno, to deželo. Morda bo pa prišel čas, da bo ta potrpežljiva Amerika vzela metlo v roke in počistila golazen.

Pozor, društva!
Liga Slovenskih Katoliških Amerikancev vlnudno prosi naša društva, društvene uradnike, člane in članice, da se ob priliki svojih letnih sej spomnijo naših ubogih beguncev s primernim darilom in podporo.
Very Rev. John Canon Oman, predsednik, Joseph Zalar, blagajnik.

V Jugoslaviji je močan odpor proti Titu, toda brez vsakega uspeha
Washington. — Andrew Gyory, pomožni profesor politične vede na Yale univerzi, je spisal poročilo o položaju v Jugoslaviji. V poročilu izvaja profesor, da je v Jugoslaviji ogromna masa proti Titovemu režimu, toda z odporom ne pride nikamor naprej.
Opozicija je vedno bolj brez moči, ker drži vlada vajeti trdno v roki in ker vodjem opozicije očividno manjka potrebnih zmožnosti za uspeh. Odpor ni organiziran, ker nima pravih voditeljev in nobenega pravega programa.

Polzvedovalni količek
Roza Fabjančič, Miesstalerstrasse 1, Klagenfurt, Kaernten, Austria, bi rada, edega za naslove otrok svojega strica Jožeta Repar, ki je umrl v Clevelandu. Doma je bil pri Koščakih, p. Sv. Trojica-Begunje, Notranjsko. Naj ji pišejo na gornji naslov.
Stanislav Andrašič, YMCA, Llandarog Hostel, Carmarthen-shire, S. Wales, England, bi rad zvedel za naslove svojih sorodnikov: Mary Smole, John Jahčič in Mary Nose, vsi baže v Clevelandu. Prošeni so, da mu pišejo na gornji naslov.
Kje se nahaja Ana Zaman, roj. Žnidaršič? Zanj bi rada zvedela njena nečakinja. Če sama čita te vrstice, ali če kdo drugi ve zanjo, naj sporoči to na naslov: Mrs. Mary Hočevnar, 9407 Reno Ave. Cleveland 5, O.
Ako je komu znan sedanjí naslov Rev. Janeza Markiča, doma iz Gorenjskega, je prošjen, da ga sporoči našemu uredništvu.

Dve ladji potopili 9,200 kitajskih beguncev
Shanghai, Kitajska. — Dve kitajski ladji, ki sta vozili begunce iz severne Kitajske z ozemlja, ki ga zasedajo komunisti, proti jugu, sta eksplodirali in potopili 9200 beguncev. Kaj je vzrok nesreče, niso mogli ugotoviti. Komunistična artilerija je sicer ladji obstreljevala, vendar jih ni zadela in sta se eksploziji dogodili kasneje brez vsake zveze z obstreljevanjem.

Ne odlašajte!
Nabavite si **BESEDNJAK DR. KERN** dokler je še zaloga. Naročite ga lahko v naši upravi. Pošljemo tudi po pošti, če pošljete \$5.25 v ameriških dolarjih. Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, O. U. S. A.

Poraz komunistov pri volitvah v Berlinu

Berlin. — Komunisti so doživeli v Berlinu velik poraz. Občinske volitve so v zapadnem delu Berlina potekle v popolnem redu in je volilo 86% ljudi. Najmočnejša je izšla socialistična stranka, ki je dobila 682.172 glasov, krščanska demokratska stranka 173.283 glasove. Najvažnejše in politično najpomembnejše dejstvo je v tem, da se berlinci niso dali prestrašiti po komunističnih groznjah in propagandi in so šli na volišče, čeprav so komunisti grozili, da bodo vsak glas smatrali kot glasovanje proti sovjetski politiki in njihovim okupacijskim oblastem, ki se bodo maščevale, ko bodo komunisti prevzeli ves Berlin. Uspeh glasovanja je presenetil celo največje optimiste, ki so pričakovali kvečjemu 80% udeležbo pri volitvah.

Nov sporazum v Jeruzalemu

Jeruzalem. — Komandanti arabskih in judovskih posadk v Jeruzalemu so podpisali sporazum, da bodo popolnoma prenehali z vsakim bojevanjem in streljanjem v svetem mestu. Sporazum je odobrila posredovalna komisija Zveze narodov. Po sporazumu je gibanje v svetem mestu zopet popolnoma svobodno in varno.

Razne najnovejše svetovne vesti

BUENOS AIRES, ARGENTINA. — Predsed Peron je po radiu govoril vsemu argentinskemu narodu o svoji zunanji in socialni politiki. Slavil je prizadevanje argentinske delegacije pri Zvezi narodov, da se ohrani in utrdi svetovni mir. Obsodil je kapitalizem in komunizem, ki da sta vsako deželo spremenila v bojno polje razrednih interesov. Ponovno je podčrtal svojo srednjo linijo med kapitalizmom in komunizmom za zaščito vseh stanov, ki naj svobodno izbirajo svoje delo in uveljavljajo svoje zmožnosti in talente, a od svojih pridobitev dajejo revnejšim in slabejšim, da se odpravljajo socialne krivice in izravnavaajo družbene dolžnosti. Napovedal je, da mora priti na svetlo do novega hudega udarca, ki bo predvsem socialnega značaja.

VATIKAN. — Papež Pij bo govoril božično poslanico celemu svetu dne 24. decembra, ob 5. uri popoldne po clevelandškemu času. Govor bodo oddajale vaticanske kratkovalovne dolžine 19,84, 31,06 in srednje valovne 222 metrov. Takoj po govoru bodo radjske oddaje po svetu prenašale prevode v vseh večjih svetovnih jezikih.

TOKIO, JAPONSKA. — Japonska se pripravljala na nove državnozbornske volitve. Predsednik vlade se je že sporazumel z opozicijo, da bo po kratkem zasiedanju, v katerem naj se sprejmejo najnujnejši krediti in zakoni, parlament razpustil. Po ustavi se morajo volitve vršiti v 40 dneh po razpustitvi. Pričakujejo, da bo liberalna stranka dobila sama absolutno večino poslanskih mest in da bo socialistična stranka najmočnejša v opoziciji. Demokratska stranka bo komaj dobila kaj mandatov, ker je sedaj zapletena v hudo podkupovalno afero, zaradi katere zahteva kazensko sodišče celo predsednika stranke v zapor. Komunisti niso nikoli imeli več kot poldrug milijon glasov izmed 36 milijonov. V zadnjem času se sicer komunisti zelo prizadevajo, da bi izboljšali in povečali svoje organizacije, vendar sodijo, da bodo namesto sedanjih štirih poslancev, mogli povečati število kvečjemu za deset. Ostali bodo torej v neznamni manjšini.

BELGRAD. — Nastale so nove težave v trgovskih pogajanjih z Veliko Britanijo in Jugoslavijo. Jugoslavija živo potrebuje blago, ki naj bi ga po trgovskih pogajanjih dobila iz Velike Britanije. Pogajanja so bila že pred zaključkom, ko je britanska vlada zahtevala večje plačilo za lastno britanskih državljanov, ki jo je jugoslovska komunistična vlada konfiscirala. Britanija zahteva 7 milijonov funtov, dočim Jugoslovani nudijo samo 3 milijone. Trgovski pogodbeni načrt obsega obojestranski promet za približno 16 milijonov angleških funtov. Jugoslaviji se doslej še ni posrečilo, da bi obnovila svoje kratkoročne trgovske pogodbe z vzhodnimi državami, ki jo še vedno bojkotirajo. Radi teh ovir stoji komunistično jugoslovska gospodarstvo pred novimi hudimi težavami.

WASHINGTON. — Najvišje federalno sodišče je dobilo pritožbe dveh japonskih vojnih zločincev, ki jih je mednarodno vojno sodišče v Tokiu obsodilo na smrt. Pritožitelji pravijo, da je bilo celo kazensko postopanje proti njim nezakonito. Najvišje sodišče je ugovor sprejel in izreklo, da bo razpravljalo o pritožbi. Zaradi tega se bodo vse smrtne obsodbe glavnih japonskih vojnih zločincev odložile dokler najvišje sodišče ne izreče svojega pravreka.

NOVI SLOVENSKI DUHOVNICI V AMERIKI

Kakor smo poročali, so se v Clevelandu ustavili na poti svoje nove župnije slovenski duhovniki begunci: Rev. Ivan Dolšina, ki gre v Gilbert, Minn., škofija Duluth, Rev. Alojzij Zdolšek, ki bo služil v Fargo, North Dakota, Rev. Jernej Svete, ki potuje v Cheyenne, Wyoming, Rev. Franc Jeraša in Rev. Jože Kapus, ki gresta v Wichita, Kansas ter Jože Mavsar, bo imel svojo prvo službo v Helena, Montana, Rev. Mavsar je bil rojen v Št. Rupertu na Dolenjskem in ne v Št. Jerneju kakor smo pomotoma poročali. Gospodje so obiskali našo uredništvo in povedali, da so še kar srečno potovali. Od Genove so potovali s skupino okoli 700 drugih beguncev, ki so se večinoma izkrcali v Halifax, Kanada. Cleveland je gospode iskreno in pristrčno sprejel. Poleg sorodnikov in znancev, ki so jih težko pričakovali, so jih tudi drugi želeli videti in spregovoriti z njimi prijazno in dobro besedo. V nedeljo sta Mr. in Mrs. Frank Mervar povabila vse gospode na obed v svoji hišini Park Ave. Potem se je družba šla ogledat Jugoslovanski kulturni vrt, kjer je Mr. Anton Grdina razkazal vse zanimivosti. Ob petih popoldne pa so se pri Grdinovih na St. Clair

Ave. zbrali sorodniki in osebni znanci novodošlih duhovnikov, da jih še skupno osebno pozdravijo in jim stisnejo roko predno se razidejo. Bil je nad vse pristrčen in zanimiv večer. G. Grdina je bil "Miklavž," pripravil je obilje vseh dobrot in vse obdaroval. Novodošli gospodje so bili predmet splošne pozornosti in občudovanja. Kakor tudi nebi. Vsak je povedal nekaj resnični slik iz preživetih let med drugo svetovno vojno in strašno civilno vojno, ki je divjala v stari domovini. Pretresljiv je bil popis strašnih ur, ki jih je preživel Rev. Mavsar in krogu svoje družine, ki je bila od komunistov obojena na smrt popolnoma nedolžna in vsa na grmadi sežgana razen gospoda duhovnika samega in še enega manjšega brata, ki sta po čudovitem naključju in sreči ušla. Pa tudi mlajšega brata je kasneje vaški komunist ustrelil, ko se je otrok nič hudega sluteč vrnil zopet nazaj v svojo rojstno vas. Rev. Svete se je rešil komunistične krogel's tem, da se je skrjal v vaški stolp in nad zakristijo. Rev. Kapusu so partizani z a žgali župnišče, Nemci so ga pregnali iz župnije in ko se je zatekel v drugo župnišče k svojemu tovarišu, se je zopet od tam samo z begom mogel pred partizanskimi tolpami, ki so hotele pobiti vse duhovnike. Prezanimivo je pripovedoval Rev. Jeraša, kako so v njegovi župnji komunisti pobili nad 200 najboljših mož in fantov, kako so partizani ropali pri njem in pri faranih vse kar jim je prišlo pod roke, kako je vse ljudi brez razlike reševal pred fašisti in kako so ga kasneje ravno tisti ljudje, ki jih je rešil, obsodili na smrt. Rev. Dolšina je kratko podal sliko ogromnega dela, ki ga je opravila škofijska dobrodela pisarna v Ljubljani, kako je potem pastiral po ozemlju, ki so ga bili zasedli nacisti in kako se mu je posrečil beg pred komunisti, ko so v maju 1945 zasedli vso deželo. Vsak je pripovedoval preprosto o vsem kar je sam doživel, sam pretrpel. Vsi so povdarjali svojo veliko hvaležnost tistim, ki so jim pomagali, da so sedaj mogli priti v Ameriko, da po tolikih letih preganjanja zopet začno mirno, redno življenje. Zlasti so hvaležni p. Zakrajšku, ki je ponovno posredoval da so dobili vsa potrebna dovoljenja. Vsi so povedali, kako še ostali begunci čakajo in trpe v upanju, da bo tudi zanje prišla ura rešitve v svobodnem ameriškem svetu. Posebno Rev. Dolšina se je zahvalil vsem dobrotnikom Lige Kat. Slov. Amerikancev, ki je že tisočim naših brezdomcev omogočila, da so se naselili. Rev. Alojzij Zdolšek je že v soboto zjutraj odpotoval v svojo škofijo, Rev. Kapus in Rev. Jeraša odpotujeta danes zjutraj, drugi pa čez par dni. Med Slovenci v Clevelandu so pustili neizbrisane utise. Naše dobre želje jih spremljajo kjerkoli bodo hodili. Upamo, da se bomo še večkrat videli v naši lepi Ameriki.

Rudarska nesreča zahtevala tri žrtve

Benton, Illinois. — Skala se je utrgala in pokopala tri rudarje v rudniku Orient No. 1 Mine. Reševalci so po nekaj urah mogli odkriti samo še mrtva trupla pokopanih treh rudarjev.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

8. december — 8. december, praznik Brezmadežne, je praznik naše mladine. Posebno slovenska mladina se je ta dan vedno posvečevala Mariji in izročala varstvu Marije, Kraljice Slovencev.

Dr. Sv. Cecilije — Odbor vabi vse članice na leto ali glavno sejo. Seja bo v sredo 8. decembra ob navadnem času in v običajnih prostorih. Volitev društvenega odbora in druge važne stvari so na dnevnem redu. Pridite gotovo vse.

"Carovnica" — V nedeljo bodo igrali ljudsko tridejanko "Carovnica" pri sv. Lovrencu. Pridno segajte po vstopnicah. Igra je povsod imela velik uspeh. Lepo so prikazali slovenski kmetijski ljudje, njih vrline in napake. V igri je velikih lepih slovenskih narodnih pesmi.

Prevoz vojnih žrtev — 17 trupel vojnih žrtev je zopet prišlo s Pacifika v Cleveland. Med njimi so tudi Steve G. Gasper, sin Mary Gasper, 4121 Train Avenue; Emil A. Turk, sin Rose Turk, 794 E. 154 St.

Dan Black — Dan Black, pisar clevelandskih Indijancev, ki se je poletni na igrišču težko ponesrečil in visel nekaj tednov med življenjem in smrtjo, se bo sedaj dal operirati. Bo to riskantna, mogočanska operacija, ki jo bo izvršil dr. Spencer Braden.

Največja zaloga igrač — Ako hočete svoje malčke razveseliti za božič, jim lahko izberete v Grdina Hardware, 6127 St. Clair Ave. igračo, ki je bo malček vesel. Ustavite se tam in boste videli ogromno izbiro igrač.

Letna seja — V sredo ob 7:30 zvečer bo letna seja društva sv. Ane št. 4 SDZ v navadnih prostorih. Volitev odbora in druge važne zadeve bodo na dnevnem redu.

Ledenica po vaši volji — Moderne Frigidaire ledenice so kras vsaki kuhinji. Vsaka gospodinja si ne bo želela boljše, ker je boljše ni. Ustavite se v Norwood Appliance & Furniture, 6202 St. Clair Ave. in Mr. John Susnik vam jih bo prav rad razkazal.

Vesela vest — Pri družini Mr. in Mrs. Joseph Ahlin, 613 E. 99. St. se je oglasila tetka štoklja in jim pustila za spomin zalo hčerko, ki je tehtala ob rojstvu 9 funtov in 3 unce. S tem je postala Mrs. Margaret Ahlin iz 66. ceste že četrtič stara mama. Mlada mamica in dete se prav dobro počutita v Glenville bolnišnici. Srečni ata je poznani Joe Ahlin, ki postavlja v hiše furneze in vse, kar spada zraven. Čestitke!
Zlatina za božič — Razno zlatino, srebrnino in vse, kar spada v to stroko, dobite v bogati izbiri v slovenski zlatarski trgovini Frank Černe Jewelry Co., 6412 St. Clair Ave. Na obisku — Rev. Jože Mavsar, doma iz Št. Ruperta, bo nocoj pri Anžlovjarjevih na 717 E. 155. St., jutri zjutraj se pa odpelje na službeno mesto v Heleno, Montana.

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland 8, Ohio
 6117 St. Clair Ave. Henderson 9625
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA
 Za Jed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
 Za Kanado in sploh za dežele izven Jed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

1948	1949	1950	1951	1952
5	6	7	8	9
12	13	14	15	16
19	20	21	22	23
26	27	28	29	30
31				

United States \$8.50 per year; \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year, \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.
 No. 239 Tues., Dec. 7, 1948

BESEDA IZ NARODA

Poper in koprive

Cleveland, O. — Pisal sem že o ljubljenu kremlinskih mogotcev Trofim Lyenku, ki v imenu Politbijora drži sovjetsko znanost za goltanec. — Tragično posilstvo znanosti v domovini komunizma vzbuja veliko ogorčenje v znanstvenem svetu, ki smatra Lyenkov triumf in z njim zvezano preganjanje in poniževanje sovjetskih znanstvenikov za sirov napad na človeško znanost vobče. Odlični angleški biolog Sir Henry Dale je pred kratkim izrazil svoje ogorčenje s tem, da je vrnil Sovjetski akademiji znanosti svoje častno članstvo, češ da ne more imeti opravka z ustanovo, ki daje potuho lažni-znanstvenikom in potvarjalcem znanosti. Približno iste dni je prinesla revija Saturday Review of Literature (4. dec.) članek "Uničenje znanosti v USSR," čigar avtor je dr. H. J. Muller, profesor zoologije na državnem vseučilišču Indiane in eden vodilnih ameriških genetikov (znanost, ki se bavi z dednostjo) in Noblov nagrajenec v fiziki. Profesor Muller je poučeval štiri leta na Inštitutu za genetiko v Moskvi, kjer se je osebno seznanil z vodilnimi sovjetskimi genetiki kakortudi z Lyenkom. O slednjem pravi, da ni noben biolog ali sploh znanstvenik, temveč fanatičen kmet, ki je imel nekaj dvomljivih uspehov s križanjem rastlin, toda nima niti pojma o osnovnih načelih genetike. Takisto ni bil noben znanstvenik Mičurina, kateremu Lyenku pripisuje svoj nauk, ki meni niti tebi niti zavrača Mendelov zakon dednosti, zanika sam obstoj genov (mikroskopska telesa, ki prenašajo dedne lastnosti) in postavlja vso biološko znanost na glavo. Dr. Muller imenuje Mičurinovo 'teorijo' (ki je presenetljivo slična Hitlerjevi 'teoriji' o arijskih superiornosti) kopicu vrah in povratek v dobo pred Darwinom in rojstvom moderne biološke znanosti. Ampak Stalin vztraja, da sta Mičurin in Lyenko znanstvenika, ker njun nauk soglašata z marksistično-leninističnimi dogmami. In to je, kar dandanes šteje v Sovjetiji — politični ozir. Zato jahajo sovjetsko znanost derviši in šarlatani. (Človek se ne hote spomni tudi situacije v našem naprednem taboru).

nih razlogov." Kakšni so ti "znani razlogi"? Tone iz prav tako znanih razlogov ne pojasni. Nemara ni še izgubil poslednje trohice sramu pa ga je sram priznati, da je ta "znani razlog" ali vzrok Molkovega molka BREZOBZIRNA SOPO-TNIŠKA CENZURA pri Prosveti, ki jo on sam izvaja na prišepetavanje raznih zorekuheljskih zlih duhov, ki imajo dandanašnji glavno besedo pri SNPJ. Jaz upam, da bo "pokojni" Molek kmalu našel položnost, da izpraši ovtje kožuhe sopotniškim voličem in natagne uhlje svojemu izprijenemu učencu in varovancu Toneu.

Češki komunistični režim objublja velikopotezno "revizijo," katere namen bo vsoglasiti češko in slovaško literaturo z nameni in cilji komunizma. Revidirali (potvarjali) bodo stari in sodobna literarna dela, da bodo stari češki junaki kakor n. pr. Jan Hus prikazani kot idejni predhodniki komunizma. "Pokorno javljam, gospod lajtnant," bi dejal dobri vojak Švejk, "gospod tovariš Gottwald ga spet kajdajo!"

Tiskarski škrat je poreden zlomek in včasih tako zmeša črke da ni stavek nobeni reči podoben. Tako je zadnji naredil iz mojega "zagušeno" spako "zagušeno" in kronal prizadeti stavek z besedo "dajil," katere ni v nobenem slovenskem slovarju. Pravilno bi se moral omenjeni stavek glasiti: "Če bi bil jaz tako prepričan v zveličavnost Leninovih naukov kakor so oni (naši sopotniki), bi tega prav zagušeno ne tajil."

(Pisatelj, sin šarlatana, da ga spet ne pokolombiš!)

Peter Kopriva.

Hubbardske novice

Madison, O. — Zima se nam bliža z vsakim dnem in sedaj že ne bo več pričakovati dosti več obiskovalcev. Stevilni naši prijazni prijatelji in sorodniki so nas obiskali to leto. Oni dan sta se bila pripeljala Robert Sternena iz Clevelanda. Ko sem zagledal njih avto na našem borčaju, sem se bil kar razveselil, da tako vidim vsaj včasih clevelandske ljudi in z Robertom se marsikaj pogovoriva, saj sva v nekakem sorodstvu.

Pa tudi Modiceva iz E. 156. St., sta se bila pripeljala. Z Modicem sva bila nekdo kolega, ko sva oba isto leto pričela s trgovino in sva prodajala solato in čebulo. Neštetokrat sva se bila sešla na trgu pri kupovanju raznih dobrot za najine prijazne dekleta, ker sva jim pač hotela vselej postreči z vsem najboljšim. Zato so ipa tudi vedno radi prihajale v najine trgovine. Z Mrs. Modic sva menda tudi v nekem daljnem sorodstvu, ker mi je pravila, da se je njen oče pisal prav tako kot jaz in da je bil tudi ob tam doma kot moj oče in potem mora že "tak" biti. Mrs. Modic je jako prijazna in tudi zgovorna.

Ampak Modic jo je bolj pogruntal kot jaz in sicer s tem, ker on je ostal v trgovini delj časa in si jih je menda tudi nabral, da sedaj uživa lepo mirno življenje brez dela in truda, a jaz se moram pa na vse mile viže martrat za obstanek.

Prav lepa hvala vsem za obiske!

Imeli pa smo obiske tudi iz drugih krajev, iz drugih držav. Iz Chicaga so nas obiskale kar tri skupine in to sami sorodniki obe strani. Res lep so polletni dnevi, samo prehitro minejo, čeprav precej trdim in v potu svojega obraza rožice prešajam in posajam ter jih držim

Tone Garden pravi v psihološko zelo zanimivem uvodniku dne 26. nov., da je njegov prednik in učitelj (vsak učitelj namleti na kakega glaglave, kate-rega se nič ne prime) Ivan Molek zadnja "leta mrtev iz zna-

v najlepšem redu in cvetju. Saj so te edine, ki mi lajšajo in daljšajo moje življenje. Pozimi pa se sprehajam največ v mojem zimskem, bivališču, doli pri furnezih, ker imam kar dve kleti, imam v eni urejeno moje zimsko pisarno in kjer prebiram tudi časopise, da vsaj malo izvem, kako se ta žalostni svet vrti. In seveda tukaj tudi počivam, kadar sem čez dan le preveč "utrujen."

Tako nekako preganjam dolgočasne zimske dneve. Za namočes so se me spomnili Arko-tovi in mi prinesli okusnih kravavic, ker edino pri njih se pozurijo in se z njimi ukvarjajo. Kar v Fidelovo klavnico gredo in čakupijo potrebnih dobrot, ker tam se vse dobi. Jako okusne naredijo, ker je pač Mrs. Arko mojster v tej stroki, ki zna napraviti res fine kravvice. Ker je precej lepo vreme in mi čas ne dopušča, da bi vam opisal še vse druge novice, bom za danes končal in se bom drugič še kaj oglašil. Pozdravljeni, Frank Leskovic.

Uradno naznanilo članom podr. št. 3 S. M. Z.

Cleveland, O. — Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da se vsem članom piše karte in, obenem tudi povabi v časopisu na glavno sejo.

Prihodnja seja bo glavna seja in zato bo pričetek ob dveh popoldne in ne ob treh kot po navadi. Člani se gotovo zavedate, kaj je glavna seja. Na tej seji je treba urediti vse za poslovanje v prihodnjem letu in treba bo volit tudi ves odbor. Zato vam že danes povem, da se ni treba ozirati samo na stari odbor. Vsi pridite na sejo in izvolite moše mlade in sposobne, saj vas je dosti, samo korajžjo in dobro voljo.

Ker veste, da je društvo lepo nepredovalo do sedaj, kakor vidim iz poročila tajnika, ki kaže, da smo imeli zadnji mesec 250 odraslih članov in v mladinskem oddelku jih je pa tudi že lepo število.

Veste tudi, da smo obhajali 10 letnico ustanovitve naše podružnice, ki se je prav lepo obnesla in tudi izgube nismo imeli. Zato pa pridite na sejo, da boste slišali končni račun o tem in o poslovanju podružnice sploh.

Odbor se vsem prav lepo zahvaljuje, ki so kakorkoli kaj pomagali pri tej naši proslavi, da je bil tako lep uspeh. Kakor smo videli, je naša organizacija dala Jos. Grdini lepo darilo in sicer krasno zapestno uro, za vse delo, ki ga je imel pri proslavi desetletnice naše organizacije. No, to je prav lepo za organizacijo, da se spomni svojih agilnih članov - delavcev.

Kaj pa pri nas? Kdo je pa tukaj imel največ dela ob proslavi 10 letnice naše podružnice? Člani, moram vam malo opisati tudi o tem. Vse predpriprave za naše praznovanje so bile-naložene na rame brata Charles Benevola in on je bil glavna vsegda, da je bilo vse tako lepo urejeno. Pri tem sta mi pomagala podpredsednik Martin Valentič in tajnik Fr. Perko. To so bili voditelji proslave 10 letnice naše podružnice.

Charles Benevol je bil ustanovnik naše podružnice in vseh deset let tudi uradnik, saj je bil 7 let tajnik in nato pa je prevzel predsedstvo, kar je še danes. Ali ne zasluži tudi on nekaj zahvale in pohvale, ali vsaj dobro besedo? No, pa o tem se bo gotovo kaj govorilo na glavni seji.

Dragi predsednik Charles Benevol, končano je Tvoje delo dolgih 10 let in pa tudi težko, a vseeno si vse srečno pripeljal skozi in podružnico do tako lepega števila članstva. Nekatere uro si prebil in žrtvoval za napredek podružnice in organizacije. Kot večletni bivši predsednik si Ti prav lepo zahvaljujem jaz v imenu celega

ČE VERJAMETE ALPA NE!

Ko me je zapustil moj novi znanec iz Bukovine, ki me je s tako vnemo vabil v kanadsko provinco Saskatchewan, kot bi dobil od vsake osebe, ki jo tje privleče, nekaj provizije, sem se naslonil na ograjo in se zazrl v morje. V meni sta se pograbili dve stranki ter se na vsi, moč dajali. Ena mi je prigovarjala, naj jo udarim naprej po Kanadi, druga me je pa s svarila, naj bom previden in naj ne verjamem vsakemu ciganu, ki me hoče zvabiti s seboj.

"Lože boš skočil tje preko Zedinjene države, če ostaneš pri kraju v Kanadi," je govoril en glas. Drugi je pa takoj prosil za besedo in prvega pobijal, enčes: "Eh, kaj pa ti veš, kako je! Japček, meneposlušaj in pograbi za lepo priliko. Zdaj lahko potuješ v veliki družbi v no-transtvo Kanade in to z ljudmi, ki jim je vse znano. Če ostaneš kje pri morju, kjer nikogar ne poznaš, boš kmalu pobiral črke po cesti. Se kruha si ne boš znal sprositi, ki ne znaš jezika. Prijeli te bodo in poslali nazaj po šupi. Jaj, kakšna sramota za celo Menišijo! Kar misli si, kakšne bo počela Blažonova Mica, ko bo zvedela, da so te pritrali domov na stroške Avstro-Ogrske monarhi-je! Vpila bo po vasi: "Kaj vam nisem povedala, da bo tako! Je že kaj našpilal, da so ga prignali domov žandarji! Tak guncvet! Aha, zdaj pa ne bo več tako pokonci hodil, če kaj vem! Sram in spot naj ga bo, oblodlo nakazano! Še za črednika bi ne bil! Bi rada vedela, kaj bo zdaj počel?"

Te notranje besede so me tako užgale, da sem nehoti pogledal okrog sebe, če bi kje ugledal Blažonovo Mico. Jezik bi ji pokazal, koklji stari, ki se toliko briga zame! Druga ne more biti, kot da je ostarela devica sama nase jezna, ko vidi, da sem tako fest fant.

"Da boš vedela, Mica," sem tedaj enkrat za vselej sprejel konkretn predlog. "Pa prav nalas greš s tistimi Nemci po Kanadi! Pa zapiši si tudi to, kakor si že ravno hočeš, da bo prej konec sveta, kot bodo pa mene vlačili po šupi iz Amerike!"

"Ali ti je slabo, da zavijaš obraz, kot bi te črvičilo?" zaslišim poleg sebe glas mojega Vrhnčanca, ki ga nisem videl prej, da je bil prav tik mene. "Čez ograjo se nagni in daj od-bora za Tvoje veliko delo. Bog Ti plačaj, ker mi Ti ne moremo. Upamo pa, da boš še naprej deloval pri podružnici kakor tudi pri organizaciji, kjer si tudi glavni odbornik.

Torej člani, pridite na glavno sejo, ki se bo vršila v nedeljo 12. decembra ob dveh popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Končno želim vsem članom prav vesele in zadovoljne božične praznike in srečno Novo leto, da bi bili vsi zdravi in lepo še naprej delovali za našo podružnico in celotno organizacijo. Prav tako želim tudi Mr. Debevcu, našemu uredniku pri Ameriški Domovini in seveda tudi Micki, ki ima tudi besedo. Naj še kot raznašalec Ameriške Domovine omenim, da so me nekateri dobre naročnice že vpraševale, da naj poizvem, če bo Mica imela nov klobuk za novo leto 1949. Ha, ha, ha! — In pazi naj na moža, da ne zbolijo za praznike, da bo še lahko konje gledat v "šou". Pozdravljeni. Joseph Hovevar, zapiskar.

sebe, kar je preveč. Boš videl, da ti bo odlego."

"Nič me ne slabi, le hud boj sem imej sam s seboj, kam bi se odločil," mu zaupam.

"Kako misliš: kam bi se odločil?" se začudi Vrhnčan. — "Saj nimaš kaj odločevati. V Kanado se peljemo, pa je, pa če hočeš, ali nočeš."

"Je že res, ampak nobenega naklepa se nimam, kam bi se v Kanadi obrnil. Prejle je bil tukaj eden izmed potnikov iz Bukovine in ta mi je na vsi moč prigovarjal, naj bi se potegnili z njimi. Za cel vagon jih je, ki se vozijo daleč tje v Saskatchewan, do kamor se menda vozi po železnici pet dni in pet noči."

"Saj res, se bova vsaj dlje skupaj vozila. Meni je bilo že hudo, če se bom moral sam voziti do Čikaga, saj ne znam druge šprah kot vrhniško. Kaj bi pa sam delaj pri kraju?"

"Tudi meni se dozdeva, da bo morda tako še najboljše. Ravno prejle sem se odločil, da grem z njimi. Pa bi bil morda še okleval, da mi ni pomagala k naglemu sklepu Blažonova Mica."

"Blažonova Mica, praviš? Ali ji je tukaj na ladji?"

"Ne, ni, ampak nekaj tisoč milij preč, pa ki me verno zasleduje, kaj počnem po svetu. Pa kaj ti bom pravil. Saj imate morda tudi na Vrhniki kakšno Blažonovo Mico, ki zvesto skrbi, da je svet ne ubriše po zavrteh. Veliko si prizadevajo za druge: Nase pri tem isto pozabijo v dobri veri, da bolj zglednih jih ni v vsej soseski. Kadar gospod s priznice zmi-va svoje poredne ovčice, ni nič v primeri s tistim, kar človeka doleti, ako si ga izposodi en takle jezik. Torej odločeno je in ne more biti drugače, da jo jaz potegnem daleč tje po Kanadi in morda bo tako naneslo, da se bova tudi po železnici še nekaj časa skupaj vozila. Sicer pa ne vem, kam nas bodo narahnavali. To bomo zvedeli šele, ko sedemo na vlak. Veš, prijatelj, prav zdi se mi, da sem ti nekoliko nevošljiv, ko greš k poznanim ljudem. Kam si že rekel, da jo mahneš?"

"V Waukeganu, ki je, kakor so rekli domo, samo par ur vožnje po železnici od Čikaga. Res, prav tako mi je skoraj, kot bi se vozil domov na Vrhnico, toliko jih je od nas v tistem kraju. Več kot pol jih poznam, nekateri so pa že dlje tam. Če so količkaj ohranili znano vrhniško prijaznost, pa ne bom dosti pogrešal doma. Bogve, če je kaj deklet tam?"

"Ne verjamem, da bi bilo brez njih. Kaj ne veš, da je svet tako modro urejen, da je približno vsakih pol nas in o-nih, o katerih gre beseda, da svet komandirajo, hiše drže konci, otroke rodijo in svoje moše utrhujejo. Boš že tudi v Waukeganu našel kakšno stvarco, ki ti bo pomagala, da boš zijal v luno in vzdihoval kot star vol, kadar se po rezanc pripravlja, da bi legel. Kaj ti, ampak jaz, ki bom čisto med tujci! Aha, jaz bom šele zdihoval, jaz menda kot prvi ti-sta narodna: Kako se bom ože-nil, k' nobene ne poznam."

"Eh, boš že katero staknil, saj si kar priličen za pogled," me tolaži Vrhnčan, ki je bil vesel, da v Waukeganu ne bo brez ženske stvari.

"A, da sem?" sem bil tudi jaz zadovoljen s pohvalo, da sem nehoti segel pod nos, da bi si jih malo navihal, pa ki je bilo tam prazno kot na podu."

KANADSKA AMERIŠKA DOMOVINA

Kamloops, B. C. — Takole nam piše mlad slovenski izobraženec, ki je tudi kot begunec v Kanadi:

"Po večini krajevnih poročil, ki jih pišejo novodošli begunci iz Kanade, bi bilo sklepati, da se vsem še precej dobro godi. Dopisi so polni hvale o življenju v novi domovini, o dobri hrani, stanovanju in drugih udobnostih življenja.

Jaz bi pa rad pokazal na vprašanje, ki je malo drugačno, pa o njem še nisem bral niti v Ameriški Domovini niti kje drugje. Rad bi malo omenil, s kakim posebnim občutjem sprejema pogoje emigracije slovenski izobraženec.

Po triletnem stradanju je seveda vsakemu precej odleglo, ko je prvič sedel k bogatejši mizi z zavestjo, da bo sedaj redno dobival boljšo hrano. Če človek primerja stanovanje in vse, kar je imel v taborišču, je seveda zadovoljen. To je pa tudi vse. Izobražencu pri tem greni občutek zavesti, da je vržen iz svojega rednega tira, da je le malo ali pa nič upanja, da bi mogel doseči tisti način življenja, tisto delo, za katerega se je pripravil vsa mlada leta. Pa so še druge težave, ki posebno mladega izobražence tarejo precej bolj kot bi si morda kdo mislil. Ponajvečkrat mora mladi človek brez vsake predprave opravljati tisto težko delo kot njegovi tovariši, ki so bili fizičnega dela že prej navajeni. On je seveda telesno slabši. Z vsem prizadevanjem težko dosega slabše uspehe kot njegovi sodelavci. Redkokdaj naleti na razumevanje pri predelavcih. Skupina graških študentov je n. pr. izgubila delo v gozdu, ki mu pri najboljši volji fantje niso dosegli in razdelili so jih po farmah.

Vse delamo po tako zvancem kontraktu, ki nam jamči delo za 10 do 12 mesecev. Za delavca, ki vsaj malo angleško zna, ne bo nobene težave, ko ta doba mine. Ima široko polje, dela je povsod dovolj. Izobraženci pa bodo po mojem mnenju mnogi bolj reveži, ker jih bo bil glas, da niso tako dobri delavci. Mnogi bi delo že bili izgubili, če ne bi bil tudi delodajalec vezan na gotovo delo.

Pa tudi, če bomo delo dobili, ne bomo mogli biti toliko zadovoljni kot drugi, ker bomo s mladost vedno tam, kamor smo v srceci hrepneli in kar je bil naš cilj. Za tak cilj smo se mnogi pripravljali v pomankanju in žrtvovanju. Ker je vse izgubljeno, to boli in bo še bolelo. Najhuje so v tem oziru prizadeti študentje z nekaj semestri in taki, ki radi izrednih razmer niso položili končnih izpitov. Taki niso ne delavci, ne izobraženci, niso nič. Zato so črnogledi in njihova črnogledost je razumljiva. Vsi so še življenjsko nezakuseni. — Kaj bo po kontraktu? Radi dela v gozdu ali drugod izven angleško govoreče družbe, nimajo niti prilike, da bi se jeziki navadili. Zato bi se drznili apelirati na dobrotnike, ki so doslej tako velikodušno podpirali slovenske študente v begunstvu, naj na nas mislijo tudi v naseljenstvu. Vemo, da splošne tuje organizacije, ki so nam pomagale, da smo prišli sem, na to ne bodo mislile, ne bodo imele ušes in smisla za to. Študentov so se povsod branili, posebno pa kanadske komisije. Bolne in stare so odklanjali, čeprav bi bili ti najprej potrebni pomoči. Mislim, da bodo vsi mladi slovenski študentje, ki so kljub vsem oviram vendarle prišli v to deželo, tem mojim mislim pritrtili. Pa pošljite mi Ameriško Domovino na moj stalni naslov.

Božidar Kramolec.

Lethbridge, Alta. — Upam, da je prav, če se tudi jaz malo oglašim v tem našem tako priljubljenem časopisu, ki ga prebira dan na dan tisoče ljudi. Posebno za nas, ki smo se naselili tu po Kanadi in širom sveta je v veliko tolažbo in v prostem času v razvedrilo. Čeprav smo po svetu in v tujem, nepoznanem kraju, nam je najbolj priljubljena slovenska — materina beseda.

Jaz sem prišla sem v Alberta 21. junija 1948 skupno s sestrom Milko in njenim možem Frankom Špenko. Delali smo skupno na farmi v Turinu, kjer smo obdelovali sladkorno peso. Imeli smo jo 37,7 akrov. Čeprav je bilo za nas to novo delo, nam je šlo še dokaj dobro izpod rok in smo bili kar zadovoljni in veseli, samo da smo bili prosti in varni, tako rekoč svobodni na tujih tleh. Le eno smo pogrešali tam v Turinu in sicer tisto lepo kapelico, ki smo jo imeli v taborišču, da smo se tolažili v njej v težkih begunskih dneh, ki smo jih preživljali v taboriščih v Avstriji.

Ker v Turinu nismo imeli cerkve, nam je bilo nemogoče opravljati vsako nedeljo svojo versko dolžnost, zato smo morali hoditi daleč v Picture Butte, ki je bilo od nas 15 milj, kjer smo našli poleg cerkve še druge slovenske družine, ki so bile naseljene v bližini Picture Butte na farmah.

Bilo je res mnogo veselja, ko smo se našli prvokrat. Mnogo smo si imeli povedati in potožiti drug drugemu. Oh, koliko bi imeli šele, če bi se znašli pri svojih dragih starih, bratih in sestrah v domovini pod lepim in sončnim Triglavom. "O domovina mili kraj, kjer bivala sem jaz nekdanj, tam kjer bistri so studenci, kjer bele so ceste in visoke planine Gorenjsko deželo kraste..."

Prišla je hladna jesen, delo smo skončali na farmi; dobili smo novo delo v mestu ali kjerkoli. Vsa si je pomagala, ka-

kor je vedel in znal. Toda, le eno je, ki nas ovira in zadržuje tu v tujem svetu — jezik. I, ta nam ne gre v glavo. Ne moremo se ga naučiti, posebno pa še zato, ker vsaj jaz še nisem imela prilike, da bi mogla obiskovati učni tečaj v angleščini, a sedaj sem le prišla do tega, ko sem za čez zimo dobila delo v bolnišnici St. Michaels v Lethbridge in obiskujem pouk dvakrat na teden po dve uri. Ker mi je pri učenju precej težko, zato naročam tudi en Dr. Kernov besednjak in enega pa za svojo sestro, da nama bo lažje pri učenju in v ta namen pošiljam tudi denar.

Tukaj sem skupaj z ostalimi Evropejki, ki so tudi pred kratkim dospele sem iz Nemčije in Italije. Med njimi je tudi ena Slovenka in sicer Ivanka Žagar, s katero sva skupaj na stanovanju komaj pet minut hoda od bolnišnice. Imavi se kar dobro in sva zadovoljni, da se nama ni treba ved potikati po taboriščih, da sva skupaj v miru in zadovoljstvu. Ob večerih se kratkocasi ob čitanju Ameriške Domovine, ki nam je tako priljubljena in prinaša vedno nova poročila iz tujine in domovine, čeprav so največkrat poročila iz domovine le žalostna, pa jih vendar rade prebiramo in tako v duhu občutiva tudi marsikaj, kar morajo naši dragi v domovini.

Podravljam vse Slovence in Slovenke širom sveta in še posebno pa tiste, ki še vedno čakajo v taboriščih, kdaj jih bodo odpeljali čez širno morje tja v daljno Argentino ali kamorkoli. Obenem želim vsem tudi prav vesele božične praznike in srečno novo leto, da bi res preživeli v miru in zadovoljstvu in ko pride čas, da bi se srečno vrnili v domovino in tam našli, kar si najbolj želite. Še enkrat vam vsem skupaj ključem: Bog vas živi!

Kraj najlepši je slovenski, vso ljubezen dam Gorenjski, mar je meni tuji svet, če moram prav na njem živeti. Vam udana in na slovenski narod nepozabna, Angela Kocjes, 1224 — 7th Avenue S. Lethbridge, Alta, Canada.

JANUS GOLEC:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih

Ob tej priliki se je izkazala vredno potomko slavnih Zrinjskih in je kljubovala cesarskim oblogovalcem celi dve leti. Ko so videli v trdnjavi zaprti Kruci, da jim gre za hitro ter junaško smrt, ali za počasno ter nepopisno strašno mučenje na drenovih kolih, so vstrajali pri obrambi trdnjave z občudovanja vredno požrtvovalnostjo in hrabrostjo. Nепrestani napadi Krucev so tako oplasil cesarke, da se niti lotili niso naskokov.

Ko bi bila hotela migniti tedaj Turčija tudi samo z mezinem podpore, bi ne bil Munkač nikoli padel. Vsled pomankanja prehrane je predala Helena trdnjavo cesarskim 9. januarja 1688. Zasiguran ji je bil prost izhod v spremstvu preostankov posadke. Oblogovalci so seve preiskali temeljito prtljago junakinje in odkrili med raznimi dragocenostmi tudi krono kralja Krucev. Takrat zaplenjena krona je še ohranjena. Podobna je dragon-

ski čeladi. Spodnji del je vijolične barve in obrobljen štiri prste na široko s čistim zlatom; zgornji del je obokast in belo oblit s platnom in okinčan z velikim dragocenim kamnom.

Prvi kralj Krucev je bil sicer ob krono. V odškodnino za to ga je imenoval veliki vezir leta 1690 za velikega kneza erdeljskega. Emerik I., se je podal s svojimi tolpami v Erdelje, kjer je rogovilil do svoje smrti. Prehivalstvo slovenskega Štajerja je imelo precej časa mir pred Kruci.

Vsled sijajnih zmag slavne avstrijskega vojskovođe Evgena je bila Ogrska kmalu rešena turške jarma. Madžari so pokazali za osebo odite malo ali nobene hvalečnosti. — Radi malenkosti je došlo kmalu med avstrijskim dvorom in ogrskimi plemenitši do sporov. Madžari so grozili s ponovnim uporom, opiraje se na ostanke Krucev.

Nezadovoljnost ogrskih domačinov so podžigali francoski najemniki, dokler ni priklopela do vrhunca. Tudi glavari in kralj zopet zbranih Krucev je bil kmalu pri roki v osebi Franc Rakoči, sina junaške Helene iz njegova prvega zakona, braniteljice trdnjave Munkač in soproge Amerika, ne baš slavne prvega kralja Krucev.

Število članov kongresne zbornice je bilo znižano samo enkrat v zgodovini Zed. držav in sicer leta 1840 je bilo ukazano znižanje od 242 na 223 članov.

MALI OGLASI

Dobre hlebe poceni
Se lahko takoj vselite v hišo na Monterey Ave. blizu 185. ceste, za 1 družino 5 sob, furnez na plin, dvojna garaža, udobna transportacija, blizu trgovin in šol. Cena je \$10,500.
Na Nauman Ave. blizu 200. ceste, iz opeke, Colonial, vhod v vežo, cementni dovoz, furnez na plin. Cena \$12,800.
Mnogo drugih vrednosti v hišah v Euclidu in okolici.

Euclid Shore Realty Co.
Svrga Co. Builders
896 E. 185. St.
IV 6076, IV 6077 (242)

First Love pattern in America's Finest Silverplate

First Love... the youthful favorite in 1847 Rogers Bros. Note the beautiful ornament in high relief.

1847 ROGERS BROS.

52-piece service for eight \$64.75 with chest
76-piece service for twelve \$94.75 with chest

FRANK CERNE JEWELRY CO.

6412 St. Clair Ave. Henderson 0465

Convenient Terms OPEN EVENINGS

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Every body does! Couldn't live if they didn't. The question is, do you get ENOUGH? A great many people do not, and as a result, feel low and...
ONE A DAY

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the body with quantities of the 13 vitamins whose requirements is human nutrition requires.
One One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule is your daily dose.

WATERBURY, MASS.

V BLAG SPOMIN PRVE OBLETNICE SMRTI NASEGA NIKDAR POZABNEGA SOPROGA IN OCETA

John Urbas

ki je zaspal v Gospodu 7. decembra 1947.

Eno leto je že minilo, kar tvoje truplo v grobu spi, a duša pa plačilo vživa pri Božu v srečni večnosti.

A mi te nismo pozabili, v naših mislih si vsak čas in tudi ti nas ne pozabi, pravi tudi ti za nas.

Zaljujoci ostali:
MARY URBAS, soproga, SINOVI in HČERE.
Cleveland, O., 7. dec. 1948.

Kanarčki naprodaj

"Harts Mountain" kanarčki, garantirani pevec, jako primeren za božično darilo. Cena od \$8.00 naprej. Dobite jih na 21220 Arbor Ave., tel. IV 7285. Odprto v soboto in nedeljo ves dan.

Pri nas dobite zdravilo "STREPTOMYCIN" ki se ga sicer težko dobi **MANDEL DRUG CO.** 15702 Waterloo Rd.

Lepa prilika za podjetnega rojaka

Na vogalu Tracy Ave. in 222. cesti bo kmalu dograjen nov trgovski prostor 18x70. Spodaj je lepa klet. Stavba bo v kratkem dograjena. Na vogalu bo lekarna, zraven je pa ta prostor, ki bi bil zelo pripraven za pekarijo, ker ni nobene v bližini. Za informacije se zglasite na 882 E. 140. St. ali pokličite LIBILITY 0700. (x)

ALI STE PREHLAJEN?

Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug 15702 WATERLOO RD.

Stroji naprodaj

Lastnik bivše Atlas Welding prodaja 3 nove Wardwell avtomatične brusilce za žage, eno 5 ton dvigačo z vozičkom, 1 AC Arc varilec. Vse to si lahko ogledate na 698 Lakeview Rd. ali če pokličite UL 1-1917. (239)

Thomas Flower Shop

CVETLICE za vse prilike šopke in cvetlice lahko brzojavimo na vse kraje Albin in Fred Thomas (Tomc), lastnika 15800 Waterloo Rd.—IV 3200

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY
FRANCIS ZULICH, agent
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohoštvo.
IVanhoe 4221 18116 NEFF ROAD

Znamke! Jugoslovanske znamke prodaja

August Kollander 6419 St. Clair Ave. v S. N. Domu (Tues.-x)

Pošiljanje MOKE IN PAKETOV Z ŽIVEŽEM V JUGOSLAVIJO

Od zdaj naprej pošiljamo moko v Jugoslavijo po dveh cenah, dajajoč s tem na razpolago pošiljateljcem, da pošljejo svojcem moko s plačano dostavo do Reke ali pa do MESTA PREJEMNIKA (do hiše).

CENE MOKE SO:

- 1) Vrečo bele moke 100 funtov pošljemo za \$9.00
Prevoz do REKE IN ZAVAROVANJE za polno izgubo (total loss) do mesta prejemnika je vračunano v gornji ceni. Prejemnik mora v tem slučaju sem plačati stroške prevoza od Reke do svojega bivališča.
- 2) Vrečo bele moke 100 funtov pošljemo za \$12.00
V ceni so vračunani vsi stroški za zavarovanje proti polni izgubi (total loss), kot tudi stroški prevoza od Reke do NASLOVA PREJEMNIKA kjerkoli v Jugoslaviji, tako ne bo prejemnik plačal nobenih stroškov, ko prejme moko.
Naša moka, ki jo dobavljamo od poznane firme "GENERAL MILLS," je prvostanske kvalitete, vsebujoča visoko količino proteina, najmanj 13%.
STANDARD PAKETI za naročitev naših NOVIH Standard paketov, vprašajte za cenik in naročilne liste (Order Forms). Dostava moke in Standard paketov je garantirana. V slučaju izgube pošiljke, vrnemo denar.
PO OBEH CENAH POŠILJAMO ISTO KVALITETO MOKE, KATERA JE SEDAJ PAKIRANA V IZREDNO MOČNE VREČE (OSNABERG BAGS) ZA IZVOZ.
Ena oseba lahko pošlje v isto ladjo največ PET VREČ MOKE in to na pet različnih oseb v Jugoslaviji.
Opozorjamo, da postane vse blago po naročbi Vaša last, do čim smo mi samo posredovalci med pošiljateljcem in tujakšjnimi oblastmi. — Ček in Money Order naj se glase na "DOBROVOLJNI ODBOR".
URADNE URE: Vsak dan od 9 zjutraj do 5 zvečer. V nedeljo in ponedeljek je urad zaprt.

DOBROVOLJNI ODBOR

245 West 18th Street New York 11, N. Y. Telefon: WAtkins 4-0616

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporni organizacija v Ameriki... Posluje že 52. leto

Članstvo nad 40,000
Premoženje nad \$6,000,000
Solventnost K. S. K. Jednote znaša 129.91%

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, najstari in nadosvetnosti podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

Kjer se lahko zavarujete za smrtnino, rane poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema molitve in šenske od 18. do 20. leta otroka na takoj po rojstvu in do 18. leta po svoje očitje.

K. S. K. JEDNOTA izdala najmodernejše vrste certifikate sodanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vseh in svet. Če in niti čez ali članica in molitve in bogate katoliške podporni organizacije, pritrudi se in pristojni takoj.

Za polnoma o zavarovanje in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali na nas:

GLAVNI URAD 351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

FANT S KRESINJA

IVAN MATIČIĆ

Tu gori je srce Kresinjskih poljan, tu je oltar, v katerega so uprta vsa obličja iz vasi in s polj daleč naokoli. Tu je svetišče Matere milosti, priprošnjice vsega gorskega občestva. Vid hodi okrog cerkve, ogleduje si stare lipe, nazadnje se zastirni tja dol čez hribe in doline. Vse okrog in okrog se razgleduje, vse hoče dognati, potoke in hoste, vasi in polja. Zopet vidi Kresinje, danes v temnejših obrisih, v medlejših barvah.

Medtem pride iz meznarije cerkvenik in vpraša fanta, če želi morda v cerkev. Ako je prišel iz daljnih krajev, se spodobiti stopiti noter, kaki domači babi pa cerkvenik ne odpre. — "Da, da, od daleč prihajam," pritrudi fant in mož mu odklene svetišče. Hlad objame Vida in prijetna tišina. Z zanimanjem si ogleduje ljuško svetišče, nazadnje se zamakne v milostno Mater, ki ga tako blago gleda z glavnega oltarja. Vsa je obdana s suhim in pravim cvetjem. Vid zbira zamotane misli, da bi jih stresel pred priprošnjico. Toda ne more jih razmotati; saj niti ne ve, kaj prav za prav hoče. Kaj naj poprosi milostno Mater? Da bi sonce še naprej sijalo na Kresinjske poljane. Nu, saj venomer sije. Česa naj jo še prosi? Da bi našel kako pametno pot in da bi ne zabredel na blodna pota. Da, to jo poprosi. Devica sinjgorska naj ga varuje! Saj je tako ubog, nobenega cilja nima, nobene smeri. Sre-

di bujnih Kresinjskih poljan je, toda kakor izgubljenec sredi neprodornih gozdov, iz katerih ne more najti izhoda. Propad bo, poginil od žeje in lakote. Kam naj krene, v katero smer naj išče izhoda? Mati sinjgorska mu pomaga!

Ne more se prav zbrati k molitvi. Šepeče, šepeče kakor blodnik, ki brede skozi neprodno goščavje. Venomer mu kaj pridaje na misel edina priprošnjica, naj bi še naprej obeleževalo blago sonce te ljubljene Kresinjske poljane. Ko slednjič stopi iz svetišča, ga objame zopet toplo sonce.

Spušča se z gore, razmišlja joče je li bila nejkova prošnja umestna ali ne. Ne bi bilo morda umestnejše priporočiti se za kaj drugega? Na primer, da bi se ga nekdo usmilil in mu posodil denar za pot v Ameri-

ko. Da, to bi jo moral prositi! Vid se na mestu ustavi in razmišlja, ali bi se ne splašalo vrniti se na goro in potožiti milostni Devici svoje križe in tešnje. Saj jo ljudje najrajši prosijo, kadar so v telesni stiski, v boleznih ali nesreči, a tudi kadar jim ni sile. — "Mati sinjgorska bo dala, preskrbela, izprosila, pomagala!" — Ne, vse kar je prav; ljudem ni nikoli dosti, venomer bi jo nadlegovali. Še polje naj jim obdeluje in nazadnje še ognjišču streže. Prav, da je cerkev ves teden zaprta; ljude bi ji ne dali nikoli miru; pustili bi delo na polju in drveli na goro. — Vse to razmišlja Vid in se ne mara vrniti na goro. Kar je rekel, je rekel. Prosil jo je, naj bi blago sonce ne nehalo sijati na Kresinjske poljane. To mu zadostuje, s tem je vse povedal.

Pa res, sonce sije, pripeka, žge. Je že kar prehuda ta neznošna sopara. Z negotovim, lenim korakom se vleče Vid izpod Sinje gore. Kam? Lahko vprašanje, težavna odločitev. Pač nekam naprej, kamor ga zasuka noga. Na Gozdanje ne pojde več, tam je opravil, na Kresinje še manj. Korak se mu suče proti poti, ki pelje na Vrhovlje. Pojde pač poskušat srečo na tisto stran, dasi nima nam nobenih stricev ne tet. Toda čemu bi terpel žejo, če ni treba. Pomakne se rajši do potoka, kjer se napije, nakar nadaljuje pot ob vodi, da ga ne bo morila žeja. Zdaj se mu

pride oglašati zelodec: jesti, koliko v stran in že izpuli repo iz njive. Mimogrede jo pohrusta in izpuli že eno, nato še nekaj korenja. Za silo bo že Sicer ni kaj prida takale malica, vendar bi mu ljudje zamerili, če bi vedeli, da prihaja z božje poti, a spotoma krade poljske sadeže. Ne more biti kaj prida, morda je celo potepuh.

Neznosna sopara je imela končno tudi svoj pomen in se je nekaj izcimilo iz nje. Temni oblaki so se pričeli kopičiti nebu, medtem je pa v dalji že nekaj bobnelo. Ljudje so se brž dvignili s polja in hiteli domov, zahvaljujoč spotoma dobro sinjgorsko Mater, ki jim je izprosila dežja. Na podljo je suša, a danes jim ga bo božja roka namočila. Vid se je

urezal, ko je mislil samo na ho. Ucvre jo pod brest. Za spoznanje je tu bolje, vendar je malo časa — in Vid mora zopet bežati. Od drevesa do drevesa bega, dokler ni nazadnje popolnoma premočen. Ko slednjič ploha odjenja in le še zmerno dežuje, je Vidu vseeno, ni mu treba nobene strehe več. Po sredi ceste jo maha dalje in nič več ne sanja o čudovitem kresinjskem polju.

Nebo je temno vsenaokoli, polje na tleh kakor zمندrano, Vid pa žalosten brodi po lužah. Ko se polagoma razmaknejo deževne megle, zazre daleč tam na levi tisti čudoviti slap, ki ga je bil tedaj občudoval z domačega vrta. A zdaj se ne vidi v skrivnostno prek skalovja, je k nekemu kozolcu ter skrivaj bleščeč v soncu, temveč grmi odloči, se ploha že usuje. Ube- kot hudournik, rjav in umazan. Vsa mikavnost je zginila, vso idilo je zمندrala v blato huda ura, vso zemljo razbičala. Toda Vid rine naprej svojo

pot. Hudo je zdelan in želi priti čimprej nekam v kraj. Ko pride do vasi Kališče, pomisli, ali bi ne stopil v kako hišo ter zaprosil prenočišča; je pač pototen človek in ljudje ga ne bodo odganjali. Pri ognjišču se bo osušil, dali mu bodo tudi kaj večerje, tako da ta dan pošteno in srečno preživi. Brž pa mu spodbije ta naklep druga misel. Tu ni varno kazati se ljudem, utegnili bi ga spoznati. Saj Kališčani dobro poznajo Kresinje; če že njega ne bi spoznali, bi vsaj uganili, čigav je. Kališče je preblizu. Vid pojde rajši na Vrhovlje, tam go gotovo nihče ne pozna. Po kratkem preudarku zavije k nekemu kozolcu ter skrivaj spleza gor. Nihče ga ni opazil, le pes ga je bržčas zavre jo pod najbližjo tepko. Lajava mikavnost je zginila, vso idilo je zمندrala v blato huda ura, vso zemljo razbičala. Toda Vid rine naprej svojo

ven ga je popadla še mrzlica, da je z zobmi škopotal. V vročičnih blodnjah je končno zasnil, oziroma zablodil na neka težavna pota. Po nekem močvirju je gazil, do kolen so se mu vdirale noge, tako da se je komaj premikal. Ves vroč in prekuhan se je prebudil, a se je znova in znova pogreznil v blodnje. Bila je neskončna noč. Šele proti jutru so blodnje popustile, tedaj šele je Vida objel trden spanec.

Pozno se je prebudil. Vrto- glav in slab se je izmotal iz sena ter se spravil dol. Mahnil jo je po cesti naprej. Bil je zopet krasen dan. Kresinjske poljane so bile vse lepše in čistejše kot kdaj prej, a Vid ni videl nikakega čara več, občutil nikake mikavnosti. Bil je

potrt, bolan. Obleko je imel vso zmečkano, lase razmršene, tako da je bil videti kot pravi potepin. Povrh vsega je bil še lačen, da je kar opletal. Vendar je rinil dalje, naprej proti Vrhovlju.

Spravil se je zopet nad repo in korenje. Prav tedaj je prišel mimo nek kmet z vozom in konji. Vid pohiti in se obesi na voz. Bilo je nakaj vreč moke, bržčas pelje kmet iz mlina, morda gre celo prav na Vrhovlje.

Toda ne boš, si misli kmet in oplazi z bičem po fantu. "Dol se mi spravi, kletli potepin! Takle nepridiprav bi mi še vreče prerezal!"

(Dalje prihodnjaj)

TOY HEADQUARTERS

NAJVEČJA ZALOGA

IGRAČE

se dobi v

GRDINA HARDWARE

Vsakovrstne igrače od 10c naprej.

Pridite in si oglejte našo ogromno zalogo, dobite tudi TOY CATALOGUE, da lahko doma pregledate in si izberete. IGRAČE kajti tam je vsaka igrača popolnoma navedena kakšna je in koliko stane. Vaš raznašalec Ameriške Domovine vam bo prinesel tak katalog, in ako ga ne dobite vprašajte raznašalca, da vam ga prinese drugi dan.

Naznanilo—Posebno za praznike!

Trgovina bo odprta vsak dan od 8 ure zj to 7 ure zv. in ves dan ob sredah.

GRDINA Hardware

DVE TRGOVINI

6127 St. Clair Ave. UT-1-3750 in
22336 Lake Shore Blvd. RE 0403, EUCLID, OHIO

Here's the one I'm going to give!

SPECIAL FOR CHRISTMAS
Gift wrapped in cellophane
... or handsome gift certificate for models not available immediately

a Frigidaire Refrigerator!

"This DeLuxe model, with Super-Freezer Chest, glass-topped Hydrator, large storage compartment and Quickcube Trays, is a gift for the whole family. I'll have yours delivered wrapped in cellophane with a big red bow, or provide a Gift Certificate if delivery can't be made."

DeLuxe 9 cu. ft. model
\$339.75
Other models from \$217.75 Ask about convenient terms

All these other Frigidaire Appliances say a lasting "Merry Christmas," too!

- Frigidaire Electric Ranges
- Frigidaire Home Freezers
- Frigidaire Automatic Washer
- Frigidaire Electric Clothes Dryer

Now's the time to order your Christmas FRIGIDAIRE

EASY MONTHLY PAYMENTS

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6202 ST. CLAIR AVENUE
JOHN SUSNIK

—AND THE WORST IS YET TO COME —in najhujše šele pride

W. Wellington